

Warszawa, 19.06.2000r.

RPO/341571/2000/X/WK

**Pan
Longin Komołowski
Minister Pracy i Polityki
Socjalnej
Wiceprezes Rady Ministrów**

Szanowny Panie Premierze

W czasie sesji wyjazdowej Rzecznika Praw Obywatelskich w kwietniu bieżącego roku do województwa zachodniopomorskiego mieszkańcy oraz przedstawiciele władz lokalnych skarżyli się na brak pomocy organów centralnych w przeciwdziałaniu bezrobociu. Jak podawano - w regionie tym ponad 30% ludności w wieku produkcyjnym pozostaje bez pracy, głównie na skutek likwidacji niektórych zakładów pracy oraz państwowych gospodarstw rolnych. W ocenie osób zwracających się do Rzecznika zostały one pozostawione samym sobie, zaś udzielana dotychczas pomoc Państwa jest niewystarczająca i nie zapewnia podstawowego poziomu egzystencji.

Na spotkaniu, którego gospodarzem był Starosta Białogardzki, pokazano przykłady ilustrujące panującą tam trudną sytuację. Jak stwierdził przedstawiciel powiatowego urzędu pracy w styczniu bieżącego roku na jedno wolne miejsce pracy przypadało 140 osób jej poszukujących. Wśród szukających pracy dominują osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym. Głównymi pracodawcami są samorządy, które

w ramach prac interwencyjnych zatrudniają poszukujących pracy na czas określony. Wykonują oni prace przy budowie szkół, dróg, kanalizacji itp. Roboty publiczne umożliwiają przetrwanie do sezonu letniego, a więc do czasu, kiedy można trochę zarobić przy zbieraniu runa leśnego lub wykonywaniu prac polowych. Z informacji uzyskanej od przedstawiciela powiatowego urzędu pracy wynika, że organ ten występował o uzyskanie środków finansowych umożliwiających mu zatrudnienie 700 osób, a otrzymał tylko na zatrudnienie 32 pracowników.

Niezwykłe trudna sytuacja występuje w zakresie realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 z 1998 r., poz. 414 z późn. zm.). W ocenie przedstawiciela ośrodka pomocy społecznej ograniczenie dotacji państwowych powoduje, że nie wystarcza środków finansowych na zasiłki obligatoryjne, nie wspominając już o fakultatywnych. Zasiłki przyznawane są w minimalnej wysokości od 10 do 15 złotych miesięcznie. Zdaniem Wójta Gminy Białogard niewystarczające są także dotacje z budżetu Państwa na dodatki mieszkaniowe, gdyż byłych pracowników zlikwidowanych gospodarstw rolnych, którzy mogliby wykupić na własność zasiedlone przez nich domy i mieszkania, nie stać na ich wykup. Obecnie w tym powiecie ściagalność podatku od nieruchomości utrzymuje się w granicach 60%.

Negatywne skutki długotrwałego bezrobocia są powszechnie znane: bieda, demoralizacja, alkoholizm, wzrost zagrożenia bezpieczeństwa, ograniczenie szans dzieci na zdrowe i godne życie. Wiele rodzin nie stać na zakupienie podręczników do nauki.

Inicjatywy samorządów zmierzające do poprawienia tej sytuacji przynoszą skutki ograniczone. Nie stać ich np. na prawidłowe dokończenie rozpoczętych inwestycji oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków socjoterapii i pomocy społecznej. Dla ilustracji przesyłam w załączeniu przekazany Rzecznikowi wniosek o dotację na kontynuowanie budowy Ośrodka Socjoterapii Dzieci i Młodzieży w Podborsku Gmina Tychowo.

Zdaję sobie sprawę z ogromnej złożoności problemu walki z bezrobociem i licznymi trudnościami, na jakie napotyka zapewnienie wystarczających środków budżetowych na zaspokojenie wszystkich potrzeb społecznych. Wydaje się jednak, że szczególnie niekorzystna sytuacja, jaka istnieje w województwie zachodniopomorskim, uzasadnia bliższą analizę istniejącego tam stanu rzeczy.

Będę wdzięczny za informację o stanowisku Pana Premiera w tej sprawie.

Z poważaniem
/-/ Prof. Adam Zieliński
Rzecznik Praw Obywatelskich